

KESKKONNAAMET

Koostöö rannaniitude omanike ja rentnikega. Kogemused ja õppetunnid.

30.10.2025

Nele Sõber, Evelin Loel (Keskkonnaamet)
Riinu Rannap, Triin Kaasiku (TÜ)

Miks taastame rannaniite?

Nõukogude ajal peeti avatud rannaniite väheväärtuslikeks – algas ulatuslik metsastamine.

TÜ uuringud (2005-2023) on näidanud, et niidukahlajate pesitsemist ja kahepaiksete sigimist rannaniidul, mõjutavad positiivselt:

- rannaniidu pindala (≥ 100 ha);
- niidu keskmine laius (≥ 200 m), sh niidurüdi pesitseb puistust kaugemal kui 200 m;
- ajutiste veekogude pindala niidul – optimaalne pesitsuspaik 20-50 m lompidest;
- niitude karjatamine (karjatatud niidud eelistatud).

Neile **tingimustele vastavaid rannaniite on Eestis vähe**. Enamasti on niidud kitsad ja/või puudetukkade ja põõsastikega killustatud. Sellistel niitudel on ka **suur röövluskoormus**.

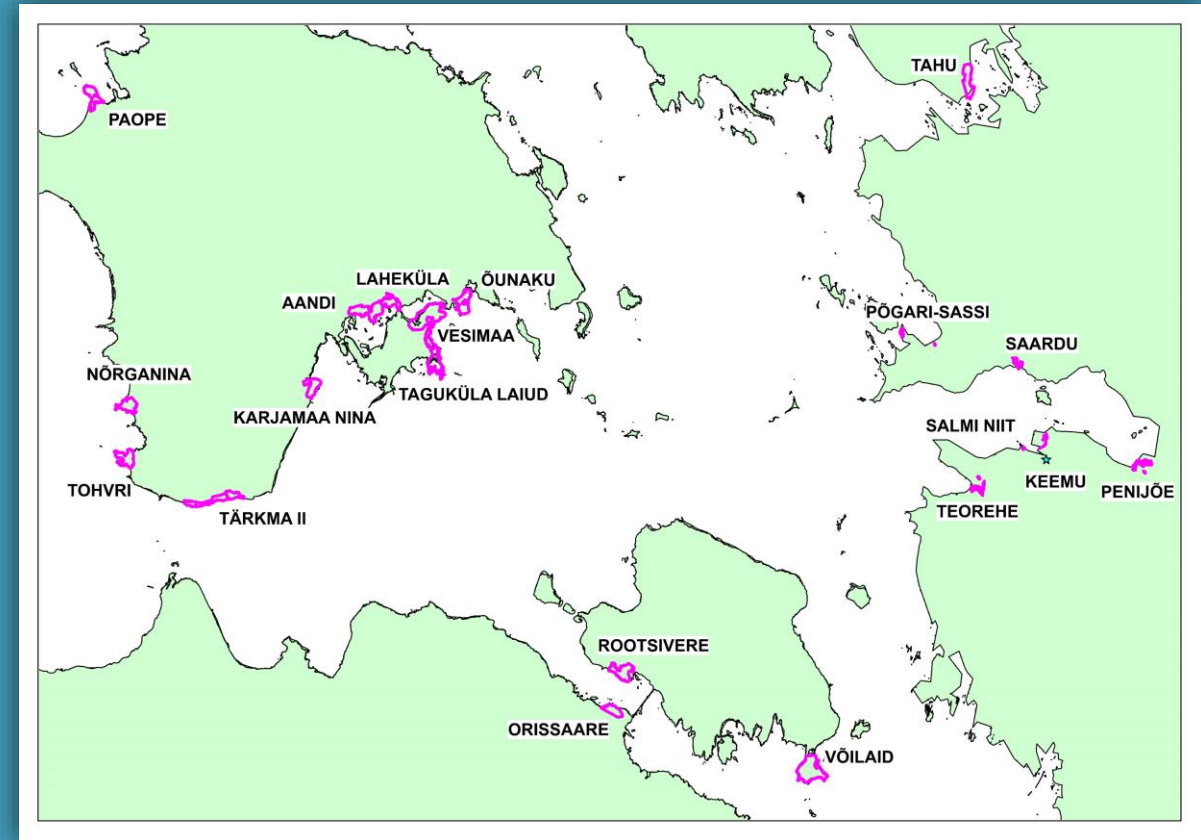

Projektis taastatavad rannaniidud

Eesmärk taastada 20 olulist rannaala:

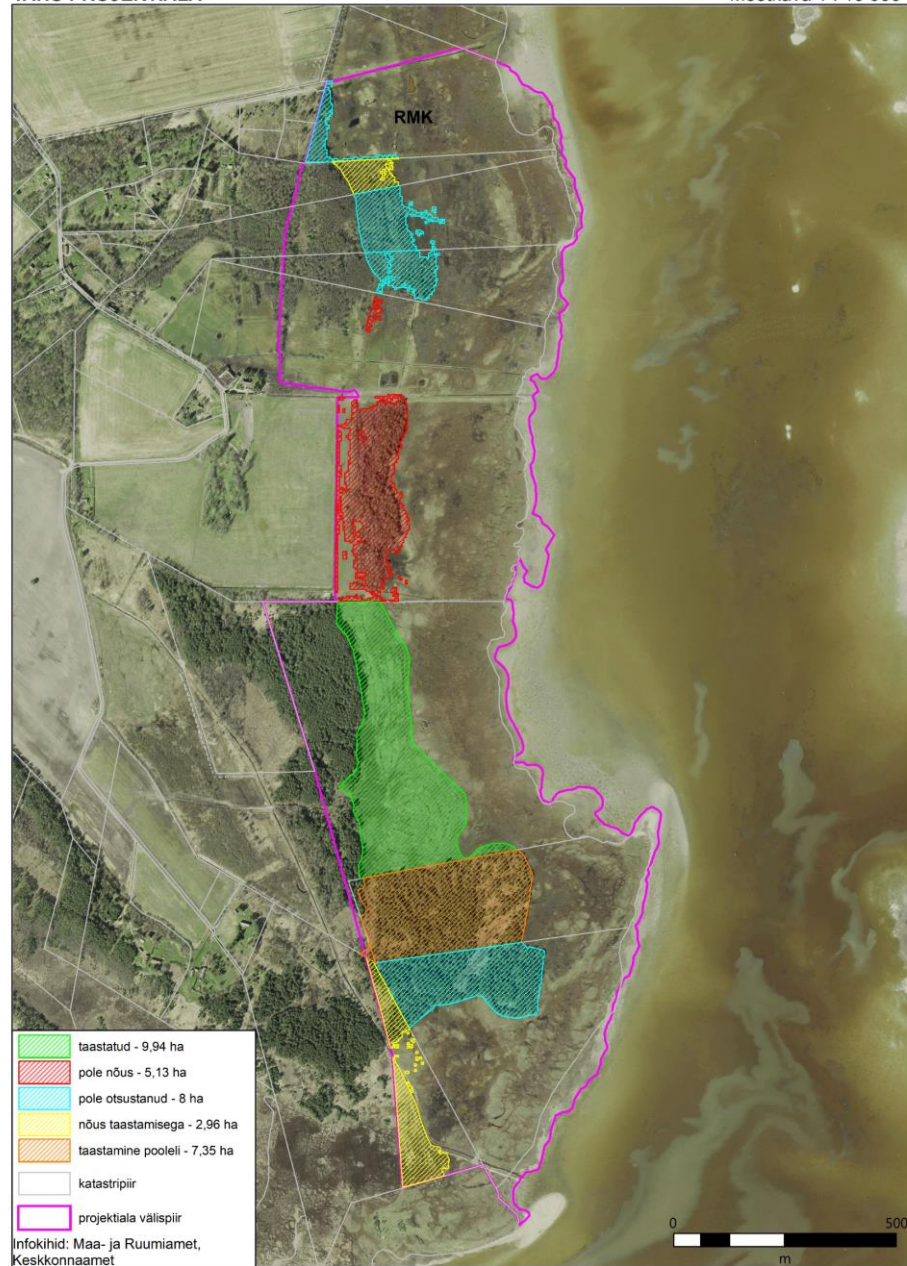
- 302 maaüksust, 78% eramaal
- 190 maaomanikku on andnud nõusoleku taastada

Taastatud ca 175 ha (13 rannaala).

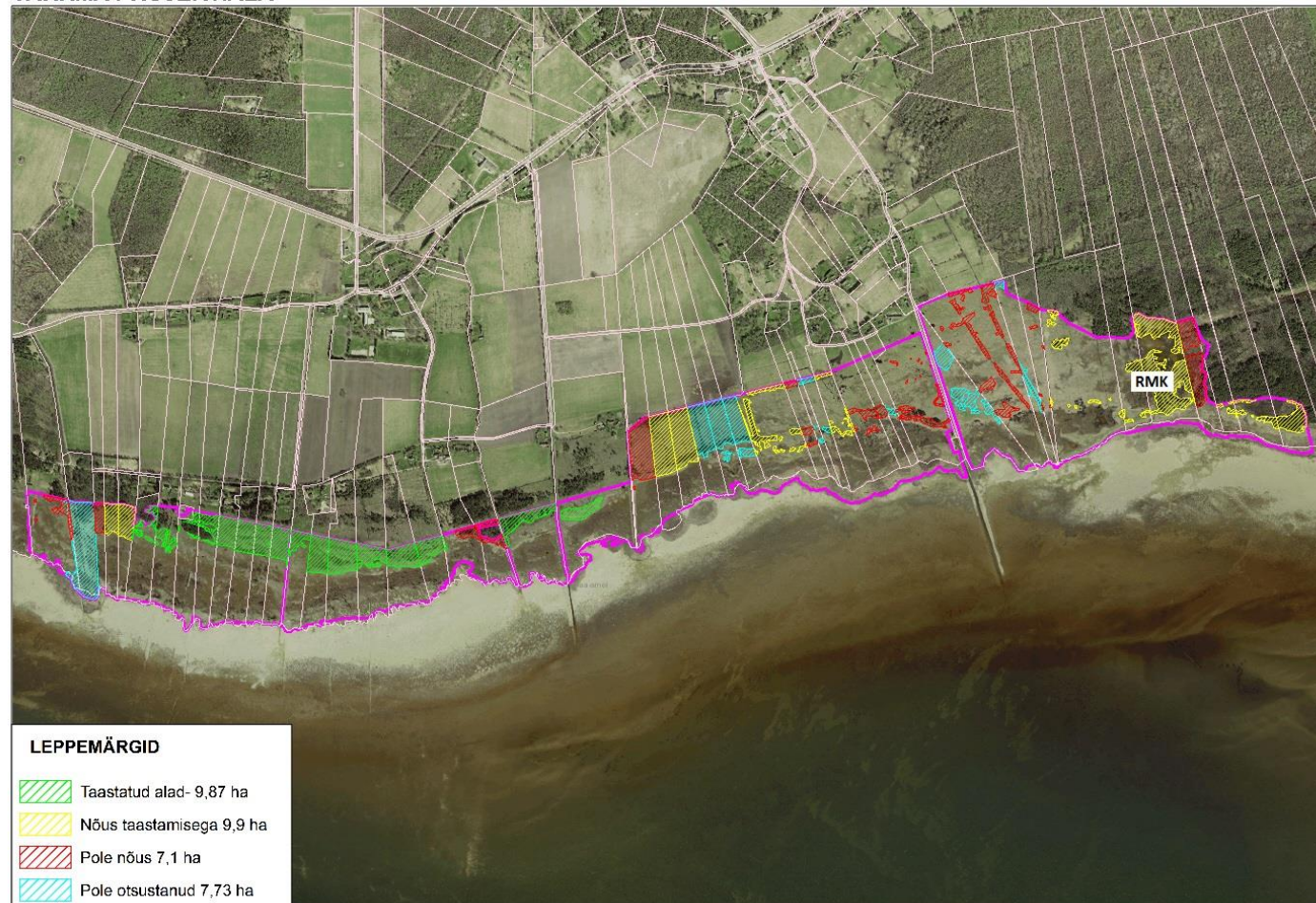

TAHU PROJEKTIALA

Mõõtkava 1 : 10 000

TÄRKMA PROJEKTIALA

Rannaniit enne ja pärast

Persona

Pärändniidu majandaja:

- Keskealine hakkaja mees Lääne-Eestist
- Sisuline huvi
- Tahab, et maaelu säiliks
- Leib olgu laual!

Pärändniidu väljarentija:

- Elab linnas või välismaal
- Ei ole teadlik oma maa looduskaitsest väärtusest

Miks ei taheta niite taastada?

- Kaob tuulevari ja privaatsus
- Ei ole visuaalselt ilus
- Teadmatus, kui kiiresti ala taastub
- „Lehm ammub“

- + Avanevad vaated
- + Kõrvalolev ala inspireerib
- + Anda aega!
- + Leida kompromisse!

Kuidas kaasame?

- Otsesuhtlus ja ala läbikäimine koos maaomaniku ning eksperdiga
- Infopäevad ja koolitused
- Tunnustamine
- Uudiskiri

Söbralik ja individuaalne lähenemine!

Taastamise senine tulemuslikkus

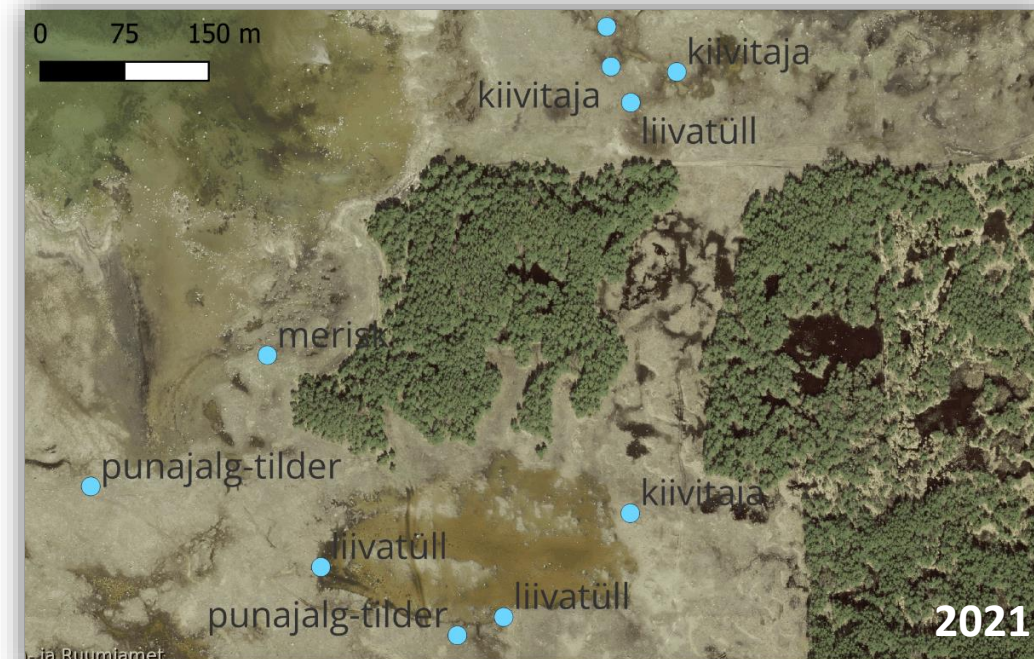
Elupaiga pindala suureneb

Taasavatud rannaniiduosad võetakse avamaastiku lindude poolt pesitsuspaigana kasutusele juba järgmisel hooajal.

Taastamise mõju lindude arvukusele ilmneb pikema aja jooksul

Seda mõjutab lindude juurdekasv (kisklussurve), pesapaigatruudus, vanus esmapesitsusel.

Maa- ja Ruumiamet

Kahlajaterriitoriumite paiknemine Tohvri rannaniidul enne ja pärast taastamist.

Täname tähelepanu eest!

KESKKONNAAMET

